

Wad Werelderfgoed? Wat vindt u?

Meest gestelde vragen en antwoorden

Wat is een Werelderfgoed?

Een Werelderfgoed is een object, plek of gebied met natuur- en/of cultuurhistorische waarden die uniek zijn in de wereld. De UNESCO beschrijft het als volgt: "Een Werelderfgoed moet een uitzonderlijke universele waarde hebben; moet onvervangbaar en uniek zijn en moet kunnen worden beschouwd als eigendom van de hele wereld." Als wereldburgers zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor het behoud van onze cultuur en natuur. We doen dat voor onszelf, voor elkaar, voor de volgende generaties en voor de hele wereld.

Waar komt de term Werelderfgoed vandaan?

De term Werelderfgoed komt uit de Werelderfgoedconventie van 1972, een overeenkomst voor de bescherming van het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld, ondertekend door meer dan 175 landen. De UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) is de organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De UNESCO nam het initiatief tot het opstellen van de Werelderfgoed Conventie.

Wat houdt de Werelderfgoedconventie in?

Het doel van de Werelderfgoed Conventie is het in kaart brengen en behouden van ons gemeenschappelijk Werelderfgoed. Naast het bijhouden van een lijst met monumenten en gebieden van uitzonderlijke waarde, probeert UNESCO het behoud van de Werelderfgoederen te bevorderen door een nauwere samenwerking tussen de landen te stimuleren.

Hebben we in Nederland al werelderfgoederen?

Ja, we hebben zes werelderfgoederen in Nederland en één op de Nederlandse Antillen. Het voormalige Zuiderzee eiland Schokland (bij Urk), de Stelling van Amsterdam, het watermolencomplex Kinderdijk in Zuid-Holland, de droogmakerij de Beemster, het Wouda Stoomgemaal in Lemmer en het Rietveld-Schröder huis in Utrecht. Op de Antillen staat de historische binnenstad van Willemstad (Curaçao) op de lijst.

Hoe zijn de ervaringen met het bestaande Werelderfgoed in Nederland?

Ons oudste Werelderfgoed is Schokland en werd in 1995 op de lijst gezet. De droogmakerij de Beemster is in 1999 op de lijst geplaatst. We hebben in Nederland dus nog niet veel ervaring, maar toch valt er het volgende over te zeggen:

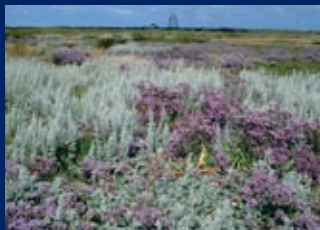
- Provincies en gemeenten zijn overwegend positief over plaatsing op de lijst en zien in de praktijk geen bezwaren ten aanzien van de Werelderfgoed status.
- De Beemster, ook een groot gebied, werd voorgedragen zonder voorafgaande consultaties. Overheid en bevolking in de Beemster hebben zich, na aanvankelijke weerstand, de Werelderfgoedstatus eigen gemaakt. Tegenwoordig wordt de status er benut voor promotie van de streek voor toerisme en streekproducten. Maar dit bepaalt elk gebied voor zichzelf. Alle Werelderfgoedplaatsen hebben in elk geval gemerkt dat ze over de hele wereld bekend zijn geworden.

Wonen wij straks in een groot openluchtmuseum, waar we niets meer mogen? Bijvoorbeeld geen kleinschalige activiteiten zoals watersport, visserij, duiken, perspitten, mossels rapen etc?

Er komen geen nieuwe regels of wetten bij, als gevolg van de erkenning als Werelderfgoed. De eigen wet- en regelgeving blijft van kracht. Dus, alles wat voorheen toegestaan was, blijft toegestaan. Ook worden er geen regels afgeschaft door de nominatie en bestuurlijk verandert er niets.

Wat heb ik als bewoner aan de erkenning van de Waddenzee als Werelderfgoed?

Als bewoner zult u hiervan niet direct iets merken. Het is een erkenning die aan het gebied wordt verleend. Een wereldwijde waardering die door persberichten internationaal bekend wordt gemaakt. Dit zou kunnen leiden tot positieve aandacht voor het gebied, investeringen en andere ontwikkelingen. Het gebied zal bijvoorbeeld vaker worden beschreven in internationale natuur- of reisboeken. Kortom, zaken waar u direct of indirect van zou kunnen profiteren. Vanuit de UNESCO worden er geen extra regels of wetten opgelegd. Het bestemmingsplan van uw gemeente bijvoorbeeld, geldt en blijft gelden!

Is draagvlak bij de bewoners een voorwaarde voor de nominering?

Ja, dit is een voorwaarde zowel voor de UNESCO als voor de Nederlandse regering. Bewoners en gebruikers kunnen hun mening bekend maken over de eventuele voordracht. Het draagvlak onder de bevolking zal op gemeentelijk niveau worden geïnventariseerd en daarom is uw mening van belang! Goede communicatie met bewoners en gemeenten, maar ook met provincies en maatschappelijke organisaties zal voorafgaan aan de uiteindelijke beslissing om de Waddenzee al dan niet voor te dragen bij de UNESCO. Ook met Duitsland en Denemarken is afgesproken om de voordracht in nauwe samenwerking met de bevolking en de belangengroeperingen uit de Waddenzee-regio te organiseren.

Eens Werelderfgoed, altijd Werelderfgoed?

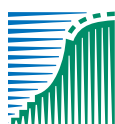
Nee, elk land draagt zelf een gebied voor en kan die voordracht dus ook zelf weer intrekken. Een land controleert ook zelf, of de Werelderfgoedwaarden intact blijven en rapporteert hierover aan de UNESCO. Bij serieuze bedreiging van een Werelderfgoed trekt UNESCO aan de bel om de zaak onder de aandacht te brengen en eventueel hulp aan te bieden.

Welke verplichtingen vloeien voort uit een plaats op de Werelderfgoedlijst?

Het Werelderfgoedverdrag vereist dat een land beschikt over een goed plan voor het gebied en over voldoende bescherming op de lange termijn, gebaseerd op de eigen, bestaande wet- en regelgeving. De Waddenzee voldoet hieraan. Daarnaast is een vereiste dat de situatie ter plekke wordt bekeken en dat daar periodiek over wordt gerapporteerd. Dit om er zeker van te zijn dat de unieke eigenschappen bewaard en gehandhaafd blijven over de jaren.

Hoe denken ze in Duitsland en Denemarken over Werelderfgoed?

In Duitsland en Denemarken wordt verschillend gedacht over de voordracht voor plaatsing op de Werelderfgoedlijst. De situatie in Duitsland verschilt tussen de twee deelstaten. In Nedersaksen staat men positief tegenover zo'n voordracht. In Sleeswijk-Holstein is men nog bezig met het peilen van het draagvlak. In Denemarken was de regering in 2001, tijdens de trilaterale regeringsconferentie in Esbjerg negatief en is er weinig met de bevolking gecommuniceerd. Sindsdien is er geen aandacht meer aan besteed maar het onderwerp komt ook voor de Denen weer op de agenda van de conferentie van 2005.

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 30032
9700 RM Groningen
Tel: (050) 599 23 00
E-mail: werelderfgoedinfo@minlnv.nl